

van een *Neottia* geweest. Hoe 't op het oogenblik met de planten is, weet ik niet. 't Heb nog verder geen tijd gehad er weer eens heen te gaan.

Tegelijk wil ik even mededeelen, dat de meeuwen-kolonie, die daar vlakbij al begint, dit jaar nogal veel kwaadwillige bezoekers krijgt. Van de nesten, die ik had nagegaan, waren enkele geheel leeggehaald, terwijl andere één van de 2 eieren hadden moeten missen. De duinwachter Parlevliet klaagde ook over eierroovers. Zelfs (Rotterdamsche) padvindsters maken zich eraan schuldig. Is daar niets tegen te doen? Ook in „Kijfhoek” worden van allerlei vogels de laatste jaren veel nesten uitgehaald. 't Lijkt mij toe, dat er na enkele jaren van de vroeger zoo mooie duinen in de omgeving van „Kijfhoek” en „Bierlap” niet veel meer zal overblijven dan nu rondom Meyendell. Het wegennet tusschen „Park de Kievit” en Meyendell is al zoo dicht „Bierlap” genaderd, dat men na enkele duinen over te klimmen al dichtbij de broedkolonie is. Steeds meer ravottende dagjes „mensen” ontmoet men er Zondags, ijverig bezig, de duinen te prepareeren tot stuifzandgebied. Dit voorjaar heeft men de duinen ten N. van „Bierlap” mooi met helm beplant en met mos belegd, maar als 't toezicht daar niet scherper wordt, zal men de verwoesting ook daar niet kunnen tegengaan.

P. DE K.

Overblijvende Houtsnip. — Zaterdag, 4 Juli, werd er in de dennebosschen van het landgoed „Ockenrode” bij Loosduinen een houtsnip gezien; ook 12 April was er reeds een, wel licht dezelfde, waargenomen.

De houtsnippen komen in de maanden October, November en December en naar men zegt vooral na een Westerstorm veelvuldig in de duinstreek voor. Ze drijven dan, op hun weg van Scandinavië naar Engeland, naar Nederland af. Hun verblijf op eenzelfde plaats duurt meestal slechts enkele dagen. De datum van komst is zeer verschillend. Op 30 en 31 December 1922 werden er op genoemd landgoed, door vier personen, in één middag en één ochtend, 96 houtsnippen geschoten. De terugtrek, in Februari en Maart, is van veel minder belang.

Dit is waarschijnlijk een hier overblijvend, wellicht broedend exemplaar. Als het laatste het geval is, zullen we de jonge houtsnippen misschien nog wel te zien krijgen.

Vlaardingen, 10 Juli 1925.

P. HUMMELINCK.

De Witjes op Zee. — De vraag is gesteld, hoe de distelvinders de Middellandsche Zee kunnen oversteken en zelfs heel naar IJsland kunnen komen. De naturalist van de Flevo, wien ik al zoo vele aardige waarnemingen te danken heb, vertelt mij, dat hij in de week van 19—26 Juli op de Waddenzee heel dikwijls onze gewone koolwitjes op de kalme zee heeft zien neerstrijken. Ze bleven dan vrij lang op het watervlak zitten en vlogen daarna weer welgemoed verder. Hoe eenvoudig en wonderlijk toch.

T.

Vogels en Vlinders. — Naar aanleiding van uw stukje „Vogels en Vlinders”, zou ik u dit kunnen mededeelen: Een van m'n tamme kauwtjes is verzot op vlinders en spoort ze in alle hoeken en gaten op. Hij maakt er zelfs speciale tochten voor, om ze te zoeken.

Typisch is dat hij altijd naar plekjes terugkeert, waar hij vroeger ook al iets gevonden heeft. De andere kauwtjes heb ik nog nooit vlinders zien eten, wel veel bijen en wespen. In het wild zag ik musschen vlinders vangen.

Utrecht.

S. H. VISSER.

Groote Klapekster. — Gisteren hadden we 't geluk een familie klapeksters (*Lanius excubitor*), bestaande uit de ouden met 4 jongen, aan te treffen op 't naburige Aamsveen. Waar deze vogel betrekkelijk zeldzaam is, scheen 't ons wel de moeite waard, deze waarneming even te melden.

Enschede, 12 Sept. 1925.

H. J. HOGESLAG.

De Planten- en Vogeltuinen. — De Planten- en Vogeltuin in het Bloemendaalsche Bosch is 26 September j.l. onder veel belangstelling geopend. Doordat eerst laat in het voorjaar met planten en zaaien begonnen kon worden, ziet het er nog wat kaaltjes uit, maar de opsomming de reeds aanwezige plantensoorten zou toch al heel meevallen. Vooral het

moeras aan den oever van den vijver is al flink bezet. Een groot veld is voorloopig met gras bezaaid, dat moet gaandeweg veranderen in heestergroepjes, omgeven door de lage planten van het duin. Nog altijd is steun en medewerking zeer gewenscht. Wanneer ge ons helpen wilt met levende planten, wortelstokken, bollen, knollen, zaden of stekken, dan kunt u die zenden aan C. Sipkes, Kweekrij de Teunisbloem, Overveen. Van tijd tot tijd hopen wij in De Levende Natuur in woord en beeld te laten zien, hoe onze tuin opschiet. T.

Voor de Duinen. — De Afdeling 's Gravenhage van de Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging heeft onderstaand verzoekschrift gericht tot den Minister van Binnenlandsche zaken en ook een adres gezonden aan Burgemeester en Wethouders der Gemeente 's Gravenhage.

Wij juichen deze daad ten zeerste toe. Het probleem, wat Den Haag met zijn duinen doen zal, is al eeuwen oud. Jacob Cats is begonnen aan een sierlijke oplossing, doch heeft helaas slechts weinig navolgers gekregen en wel allerminst in onzen tijd. De geschiedenis van de Waalsdorper duinen levert daarvan een treurig voorbeeld. Wij weten echter, dat er zeer goed bedoelde voornemens bestaan, om wat er nog van deze duinen rest, een waardige plaats te doen innemen in het uitbreidingsplan van de Residentie en het zou om velerlei redenen zeer te bejammeren zijn, indien een onberaden afgraving van een gedeelte dier duinen stoornis zou brengen in deze ontwerpen. Het Departement van Financiën heeft kort geleden reeds een zeer ongelukkigen greep gedaan met het verkopen van een deel der Noordwijksche duinen, die nu zeer tot ons aller schade en verdriet worden afgezend. Het is ontstellend hoe weinig eerbied voor ons duin wordt gevoeld. Velen onzer hebben jaren achtereen onverdroten gepoogd om onze tijdgenooten te overtuigen van de belangrijkheid van onze duinen als landschap, als natuurlijk park van Nederland. Blijkbaar zijn we daar niet in geslaagd, maar we mogen den moed niet opgeven. Nog vandaag nam ik kennis van een ernstig bedoeld plan, om door een van de mooiste duinlandschappen van Holland alweer een zeeweg aan te leggen lijnrecht door heuvel en dal, zonder eenig respect voor de natuurlijke gesteldheid. Zoo dreigt overal gevaar van Den Haag tot Den Helder en het is de plicht van alle natuurvrienden, om daartegen in verzet te komen, vooral wanneer het duinen betreft, die het eigendom zijn van Staat, Provincie of Gemeente. Dat toch zijn in den letterlijken zin des woords **onze** duinen. Wij hopen dat naar de roepstem van onze Haagsche vrienden zal worden geluisterd. Hier volgen hun adressen:

Afschrift.

's Gravenhage, 19 September 1925.

Edelachtbare Heeren,

Ondergeteekenden, Dr. A. SCHIERBEEK en W. L. VAROSSIEAU Jzn., vormende het dagelijksch bestuur van de Afdeling 's Gravenhage der Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging, in welke vereeniging een zeer groot gedeelte van de Haagsche Natuur liefhebbers is georganiseerd, geven met verschuldigten eerbied namens de afdeling te kennen

dat zij kennis genomen hebben van de geruchten omtrent de plannen tot afgraving van een gedeelte der zoogenaamde Waalsdorpsche duinen;

dat genoemde afdeling reeds vroeger een adres inzake de afgraving van den Musschenberg, die in dit complex is begrepen, heeft gericht aan de Ministers van Financiën en Oorlog; dat toen, vooral door de krachtige medewerking van Burgemeester en Wethouders der Gemeente 's-Gravenhage dit onheil is afgewend;

dat door den vorigen Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw eene circulaire aan de Gemeentebesturen werd gericht, waarin de zorg voor natuurbescherming eene belangrijke taak voor deze Gemeentebesturen werd genoemd en de bevordering van het oprichten van plaatselijke vereenigingen tot dit doel werd aanbevolen;

dat de adresseerende afdeling meent, dat zij reeds jaren lang bewijzen heeft gegeven, hoe zeer haar het natuurschoon in den omtrek van 's Gravenhage ter harte gaat, zoodat zij hier volstaan kan met te wijzen op hare actie inzake de bescherming van de flora van het Haagsche Bosch, op hare uitgaven over de flora van de omstreken van den Haag en op het genoemde adres over den Musschenberg;

redenen waarom genoemde afdeling aan Burgemeester en Wethouders verzoekt ook thans al hun invloed bij de betrokken Ministers te willen aanwenden tot het voorkomen